

**เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
ปีการศึกษา 2547 ที่เรียนโดยใช้สื่อผสม**

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย 2547

บทคัดย่อของ

นางสาวเกศรินทร์	เชื้ออินทร์
นายชัยมงคล	เฟ่งเล็งดี
นายธนากร	สระแก้ว
นายณัฐพงษ์	ศรีไพร
นายแสงจันทร์	ดีวังโพน
นายอุดม	ทนเหมาะ

โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ระดับ คบ. 4/3

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยใช้สื่อผสม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สื่อผสม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2547 หลังเรียนโดยใช้สื่อผสม

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2547 ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 29 คน

2. การออกแบบการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ออกแบบการวิจัย เป็นการวิจัยที่ทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังสัญลักษณ์ O1, X, O2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 แผนการสอน เป็นแผนการสอนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับใช้ในการวิจัย จำนวน 3 แผน ๆ ละ 2 คาบ คือ

แผนที่ 1 เรื่อง หน้าไม้ชาวพุทธ

แผนที่ 2 เรื่อง หน้าไม้ชาวพุทธ และการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธนามกะ

แผนที่ 3 เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

3.2 นวัตกรรม การวิจัยครั้งนี้ใช้สื่อผสม เป็นนวัตกรรมในการวิจัยเป็นสื่อผสมเรื่อง หน้าไม้ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ จำนวน 3 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบฝึก เรื่อง หน้าไม้ชาวพุทธ

ชุดที่ 2 แบบฝึก เรื่อง หน้าไม้ชาวพุทธและการเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธนามกะ

ชุดที่ 3 แบบฝึก เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

3.3 เครื่องมือประเมินผล ภาคทฤษฎีเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 30 ข้อ จำนวน 1 ชุด แบบทดสอบภาคปฏิบัติ จำนวน 7 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับวัดความพึงพอใจในการใช้สื่อผสม จำนวน 5 ข้อ มี 1 ชุด

4. เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยได้ดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหาร โรงเรียน ทำความเข้าใจกับครูในโรงเรียนและแจ้งวัตถุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดสอบ

4.2 ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นเป็นการรวบรวมข้อมูลก่อนทดลอง (Pretest) โดยใช้เวลา 100 นาที (วันอังคารที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2547 เวลา 12.50-14.50 น.)

4.3 ดำเนินการสอบตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยใช้ระยะเวลาการทดลอง 6 คาบ ระหว่างวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ถึง วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2547

4.4 เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด ทำการทดสอบทันทีด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน เป็นการเก็บรวบรวมหลังเรียน (Posttest) ในวันอังคารที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2547 (12.50-14.50 น.)

4.5 วัดความพึงพอใจหลังเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ในวันอังคารที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2547 (12.50-14.50 น.)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนมาแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนเรียน

5.2 นำคะแนนจากการสอบหลังเรียนมาแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test กรณีกลุ่มเป้าหมายไม่เป็นอิสระ

5.4 นำคะแนนความพึงพอใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ โดยการใช้สื่อผสม มาแจกแจงความถี่ หากค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยใช้สื่อผสม โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ก่อนเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 20.68 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 15.20$; $S = 2.52$) ส่วนภาคปฏิบัติไม่ได้ทดสอบก่อนเรียน กรณีหลังเรียน โดยภาพรวมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 51.72 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 24.68$; $S = 1.91$) และผลสัมฤทธิ์ภาคปฏิบัติผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 7.00$; $S = 0.00$)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้สื่อผสม พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนภาคปฏิบัติไม่ได้ทดสอบก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองโคง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ หลังเรียนโดยใช้สื่อผสม พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$; $S = 0.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ เนื้อหาในการสอนน่าสนใจ กิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสม การเรียนการสอนโดยใช้สื่อผสม ประโยชน์ที่ได้จากการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อผสม ($\bar{X} = 4.03, 4.10, 3.62, 4.00, 3.94$; $S = 0.48, 0.72, 0.77, 0.65, 0.59$)